

СХВАЛЕНО
рішенням педагогічної ради
(протокол № 01 від 31.08.2023 року)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор Рівненського ліцею № 22
_____ Сергій ШАМА
наказ № _____ від 31 серпня 2023 року

Освітня програма

**Рівненського ліцею №22
Рівненської міської ради**

м. Рівне - 2023

Зміст

Розділ 1. Загальні положення.....	3
Розділ 2. Опис "моделі" випускника школи.....	7
Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу школи.....	8
Розділ 4. Навчальний план та його обґрунтування.....	9
Розділ 5. Особливості організації освітнього процесу.....	11
Розділ 6. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.....	12
Розділ 7. Процеси розвитку, виховання і соціалізації в школі.....	12
Розділ 8. Система внутрішнього забезпечення якості освіти.....	15
Розділ 9. Освітня програма школи I ступеня.....	15
Розділ 10. Освітня програма школи II ступеня.....	28
Розділ 11. Освітня програма школи III ступеня (профільна середня освіта)..	41

Розділ 1. Загальні положення

Рівненський ліцей № 22 Рівненської міської ради знаходиться у комунальній власності, є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунок в установі банку, печатку, штамп, ідентифікаційний номер. Засновником навчального закладу є Рівненська міська рада.

Основна діяльність навчального закладу спрямована на створення умов для реалізації державної політики у сфері освіти згідно Конституції України, Конвенції ООН про права дитини, Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року (Указ Президента України від 25 червня 2013 року № 344/2013), Закону України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту» Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена на засіданні Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 року № 988-р), Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки (Указ Президента України від 13.10.2015 р.), Основних орієнтирів виховання учнів 1-11 класів (Наказ МОН молоді та спорту України 31.10.2011 № 1243).

Головною метою навчального закладу є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Педагогічним колективом навчального закладу забезпечується реалізація державних стандартів, здійснюється теоретична і практична підготовка з предметів навчальних планів з метою максимального розвитку інтелекту, досягнення високої культури міжнаціональних взаємин, формування розвинутої духовності, фізичної досконалості, естетичної, правової, моральної та екологічної культури.

Головними завданнями навчального закладу є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості учня, його здібностей і обдаровань, наукового світогляду;

- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;

- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;

- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;

- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Управління закладом спрямовано на здійснення державної політики в галузі освіти, збереження кількісних і якісних параметрів мережі, створення належних умов для навчання і виховання учнів, удосконалення змісту навчально-виховного процесу, впровадження нових освітніх технологій, розвиток здібності дітей і підлітків.

Підвищення ефективності, якості внутрішкільного контролю і управління забезпечується основними документами планування роботи: перспективним, річним, навчальними та місячними планами. Наявна комп'ютерна мережа та достатній рівень комп'ютерної грамотності педагогічних працівників забезпечує створення ефективної цілісної системи інформаційно-аналітичного супроводу.

З 01.09.2014р. навчальний заклад долучився до участі у науково-педагогічному проєкті «Інтелект України», у 2022-2023 році – відкрито ще один 1-Г клас з інклюзивним навчанням (2-В, 3-Г, 4-Г – продовжують інклюзивне навчання). У 8-9-х класах згідно статуту закладу здійснюється поглиблене вивчення математики та української мови і літератури, у 10-11-х – профільне вивчення математики та української мови і літератури.

У відповідності до чинного законодавства загальноосвітній навчальний заклад здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь – початкова освіта;

II ступінь – базова середня освіта;

III ступінь – профільна середня освіта.

Лицей має свої традиції і напрацювання. У закладі розроблені та реалізуються заходи на виконання обласної програми національного виховання учнівської молоді Рівненщини на 2008-2020 роки, які визначали пріоритети в системі національного виховання учнівської молоді через формування системи життєвих цінностей особистості в урочній та позаурочній виховній діяльності.

Діяльність педагогічного колективу Рівненського лицю № 22 спрямовано на реалізацію складових частин науково-методичної теми «Розвиток професійної компетентності та педагогічної майстерності вчителів як основа моделювання інноваційного освітнього простору». З метою формування особистісної потреби, психологічної готовності педагогів до підвищення професійної компетентності, осмислення науково-теоретичних засад формування професійної компетентності вчителя, її сутності,

структури, змісту, обґрунтування шляхів створення інноваційного освітнього простору.

З метою проведення досліджень у системі освіти, трансформування наукових ідей у педагогічну практику, забезпечення науково методичної підтримки процесу впровадження інноваційних технологій в освітній галузі, колектив педагогічних працівників закладу розпочав роботу щодо експериментального дослідження лабораторії освітніх технологій Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти з теми: «Компетентісно зорієнтовані технології розвитку особистості в контексті нової української школи». Підготовчий етап ознайомлення з науково-теоретичними основами експериментально-дослідницької роботи завершився. Педагогічний колектив працює над формуванням власної теми та визначення завдань та траєкторії руху в експериментальній роботі .

Основною метою освітнього процесу є перебудова екстенсивної моделі предметно-зорієнтованого «знання» на інтенсивну модель формування життєвої компетентності учнів: їх підготовка до повноцінного життя в суспільстві через розвиток їх індивідуальності, уміння здобувати критично осмислювальний й використовувати різноманітну інформацію.

Завдання закладу - не тільки сприяти особистісно зорієнтованому розвитку учнів, а й цілеспрямовано формувати у них здібності до самореалізації і саморозвитку.

Організація позашкільного навчання та виховання спрямована на здобуття додаткових знань, всебічний розвиток здібностей, умінь і навичок за інтересами, підготовку до активної професійної та громадської діяльності, формування здорового способу життя.

Виходячи з якісного складу педагогічного колективу та проведеної діагностики, в 2017-2022 роках робота колективу школи здійснюватиметься за такими напрямками:

- системний підхід до організації освітнього процесу із врахуванням сучасних вимог функціонування загальноосвітньої школи ;
- діагностування вербальних здібностей, словесно-логічного мислення школярів;
- діагностування соціально-комунікативної компетентності та творчих здібностей педагогів;
- формування професійних компетенцій педагогічних кадрів для запровадження Концепції «Нова українська школа»;
- забезпечення реалізації компетентісного потенціалу навчальних предметів;
- створення умов для розвитку і реалізації творчого потенціалу учасників навчально-виховного процесу;
- у школі III ступеня – формування класів профільного навчання відповідно до бажань та нахилів учнів;
- організація роботи гуртків різних напрямків: еколого-натуралістичний, соціально-реабілітаційний, театральний, музично-вокальний, туристсько-краєзнавчий, біологічний профіль, відділення філології та мистецтвознавства; факультативів (основи християнської етики – 5-7-мі

класи) та курсів за вибором: 8-Б клас – з «Алгебри» та «Геометрії»; 8-В клас – з «Української мови та літератури»; 9-Б клас – з «Української мови та літератури»; 9-А клас – з «Алгебри».

У навчальному закладі створені та функціонують: предметні методичні об'єднання, творчі групи, психологічна служба.

Мережа класів Рівненського ліцею № 22 станом на 01.09.2023 року

Клас	Кількість учнів	Клас	Кількість учнів
1-А (Інтелект України)	29	2-А (Інтелект України)	23 (з них 2 сім.ф.)
1-Б (інкл.навч.)	24 (з них 2 інкл.)	2-Б	33 (з них 4 сім.ф.)
1-В (інкл.навч.)	31 (з них 1 інкл., 2 сім.ф.)	2-В (інкл.навч.)	30 (з них 1 інкл., 2 сім.ф.)
1-Г	30	2-Г	30 (з них 1 сім.ф.)
Усього по 1-х класах	114 (з них 3 інкл., 2 сім.ф.)	Усього по 2-х класах	116 (з них 2 інкл., 9 сім.ф.)
3-А (Інтелект України)	28 (з них 2 сім.ф.)	4-А (Інтелект України)	29 (з них 4 сім.ф.)
3-Б	33 (з них 3 сім.ф.)	4-Б	33
3-В (інкл.навч.)	30 (з них 1 інкл., 1 сім.ф.)	4-В	33 (з них 1 сім.ф.)
3-Г	31 (з них 2 сім.ф.)	4-Г (інкл.навч.)	32 (з них 1 інкл., 1 сім.ф.)
Усього по 3-х класах	122 (з них 1 інкл., 8 сім.ф.)	Усього по 4-х класах	127 (з них 1 інкл., 6 сім.ф.)
Усього по 1-4 класах – 16 класів – 479 учнів (з них – 7 інкл. навч.; 25 – сім. ф.)			
5-А (Інтелект України)	31 (з них 2 сім.ф.)	6-А (Інтелект України)	32 (з них 2 сім.ф.)
5-Б	24 (з них 1 пед.патр.)	6-Б	30 (з них 1 сім.ф., 1 екст.)
5-В	29 (з них 4 сім.ф.)	6-В	22 (з них 4 сім.ф.)
5-Г (інкл.навч.)	29 (з них 2 інкл., 1 екст.)	6-Г	22 (з них 1 сім.ф.)
		6-Д	30 (з них 2 сім.ф.)
Усього по 5-х класах	113 (з них 6 сім.ф., 1 пед.патр., 1 екст., 2 інкл.)	Усього по 6-х класах	136 (з них 10 сім.ф., 1 екст.)
7-А (Інтелект України)	31 (з них 1 екст.)	8-А (Інтелект України)	29 (з них 2 сім.ф.)
7-Б	21 (з них 2 сім.ф.)	8-Б (поглиб. вивч. матем.)	31 (з них 1 екст.)
7-В	31 (з них 3 екст.)	8-В (поглиб. вивч. укр.м.)	31
7-Г	22 (з них 3 сім.ф.)	8-Г	34
Усього по 7-х класах	105 (з них 5 сім.ф., 4 екст.)	Усього по 8-х класах	125 (з них 2 сім.ф., 1 екст.)
9-А (Інтелект України)	28 (з них 1 сім.ф., 2 екст.)		
9-Б (поглиб. вивч.матем.)	33		
9-В(поглиб. вивч. укр. м.)	29 (з них 1 екст.)		
9-Г	29 (з них 1 сім.ф.)		
Усього по 9-х класах	119 (з них 2 сім.ф., 3 екст.)		
Усього по 5-9-х класах – 21 клас – 598 учнів (з них – 25_сім.ф., 10 екст., 1пед.патр.)			
10-А (проф.Інтелект України, фізика)	20		
10-Б (проф. матем.)	30 (з них 1 сім.ф.)		
10-В (проф. укр. філологія)	29 (з них 1 сім.ф.)		
Усього по 10-х класах – 3 класи – 79 учнів (з них – 2_сім.ф.)			

11-А (проф. матем.)	29 (з них 1 пед.парт.)		
11-Б (проф. укр. філології)	25 (з них 2 сім.ф.)		
Усього по 11-х класах – 2 класи – 54 учні (з них – 2 сім.ф., 1 пед.парт.)			
Усього по 10-11-х класах – 5 класів – 133 учні (з них – 4 сім.ф., 1- пед.парт.)			
Усього 5-11-х класів – 26 класів			
Усього учнів у 5-11-х класах – 731 учня (з них – 2 пед.парт., 29 сім.ф., 10 екст.)			
Усього по 1-11-х класах – 42 класи – 1210 учнів (з них – 7 інкл. навч.; 2 пед.парт., 54 сім.ф., 10 екст.)			

Розділ 2. Опис "моделі" випускника ліцею

Випускник нашого ліцею – молода людина, у якої:

- високий рівень морального розвитку;
- наявна звичка до нормативної поведінки, розвинена емоційна сфера,
- сформовані особистісні якості громадянина України;
- сформовані потреби у самовдосконаленні, здатність до творчої діяльності;
- сформовані етичні потреби;
- сформована система знань у відповідності до державних стандартів та Освітньої програми закладу;

- сформовані ключові компетентності, необхідні для успішної життєдіяльності: (спілкування державною мовою; здатність спілкуватися іноземними мовами; математична компетентність; основні компетентності у природничих науках і технологіях; екологічна грамотність і здорове життя; інформаційно-цифрова компетентність; уміння вчитися впродовж життя; громадянська та соціальна компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; обізнаність і самовираження у сфері культури; ініціативність та підприємливість)

Випускник ліцею повинен вміти:

- гнучко адаптуватися до постійно змінних життєвих ситуацій, самостійно здобувати знання, застосовувати їх на практиці;
- самостійно і критично мислити, бачити труднощі, шукати шляхи раціонального їх подолання, використовувати сучасні технології, генерувати нові ідеї, творчо мислити;
- грамотно працювати з інформацією (збирати необхідні для дослідження факти, аналізувати їх, висувати гіпотези, узагальнювати, співставляти з аналогічними або альтернативними варіантами, формувати аргументовані висновки);
- бути комунікабельним, контактним у різноманітних соціальних групах, запобігати конфліктним ситуаціям або вправно виходити із них;
- самостійно працювати над розвитком власної моральності, інтелекту, культурного рівня.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них діти набувають під час вивчення різних предметів на всіх етапах

освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читати і розуміти прочитане, висловлювати думку усно і письмово, критично мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення, конструктивно керувати емоціями, застосовувати емоційний інтелект, здатність співпрацювати в команді.

Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу ліцею

Враховуючи призначення закладу, ліцей працює над досягненням таких цілей та задач:

- задоволення потреб у здобутті загальної середньої освіти на рівні державних стандартів;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
- різнобічний розвиток індивідуальності дитини на основі вивчення і врахування її особистісних здібностей, інтересів, потреб;
- виховання морально, психічно і фізично здорового покоління;
- формування соціальної і громадянської позиції, високого рівня правової, екологічної, духовної, моральної культури;
- розвиток творчих здібностей учнів, здатності до самостійного здобуття та застосування знань і навичок;
- підтримка обдарованих дітей та молоді;
- створення умов для професійного самовизначення;
- створення умов для навчально-тренувальної роботи.

Основні напрями розвитку ліцею:

- психологізація навчально-виховного процесу;
- компетентнісний, діяльнісний та особистісно-орієнтований підходи до організації освітнього процесу;
- оновлення навчально-виховного процесу на основі інноваційних освітніх технологій;
- інформатизація та комп'ютеризація навчально-виховного процесу;
- переорієнтація навчально-виховного процесу на принципах співробітництва і співтворчості учня і учителя;
- впровадження технологій проектування управління.

Розділ 4. Навчальний план та його обґрунтування

Основним документом, що регулює навчально-виховний процес у школі, є навчальний план, що складений на основі Типових навчальних планів, розроблених та затверджених Міністерством освіти і науки України, із конкретизацією варіативної частини і визначенням профілю навчання. Зміст навчального плану є механізмом реалізації змісту освіти та одним із засобів формування "моделі" випускника кожного ступеня навчання.

Навчальні плани дають цілісне уявлення про зміст і структуру відповідного рівня освіти, встановлюють погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначають гранично допустиме тижневе навантаження учнів, передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Навчальні плани початкової школи (1-А, 2-А, 3-А, 4-А класи – класи науково-педагогічного проекту «Інтелект України») Рівненського ліцею № 22 розроблені відповідно до Освітньої програми початкової школи науково-педагогічного проекту «Інтелект України» цикл І (1,2,3,4 класи).

Навчальні плани початкової школи (1-Г, 2-Б, 2-Г, 3-Б, 3-Г, 4-Б, 4-В класи – класи Нової української школи) Рівненського ліцею № 22 розроблені відповідно до Типової освітньої програми початкової освіти, розробленої під керівництвом Р.Б. Шияна.

Навчальний план початкової школи (1-Б, 1-В, 2-В, 3-В, 4-Г класи – класи Нової української школи з інклюзивним навчанням) Рівненського ліцею № 22 розроблений відповідно до Типової освітньої програми початкової освіти, розробленої під керівництвом Р.Б. Шияна із врахуванням корекційно-розвиткового компоненту, рекомендованого для інклюзивного навчання дітей із порушенням опорно-рухового апарату, ЗПР, тяжкого порушення мовлення.

Навчальні плани початкової школи (1-4-і класи) Рівненського ліцею № 22 розроблені відповідно до Навчального плану початкової школи з українською мовою навчання (Таблиця 1 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти І ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1272 та від 08.10.2019 № 1273).

Навчальний план основної школи Рівненського ліцею № 22 розроблений відповідно до Навчального плану закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (Таблиця 1 та таблиця 8 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405).

Навчальний план 10-11-х класів (10-А – Інтелект України: профіль – фізика; 10-Б, 11-А класи: профіль – математика, 10-В, 11-Б класи: профіль – українська мова та література) розроблений відповідно до Навчального плану для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти, враховуючи орієнтовну

кількість навчальних годин для профільних предметів (Таблиці 1 і 2) до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408). Базові навчальні предмети, що становлять інваріантну складову змісту середньої освіти, є обов'язковими і вивчатимуться на рівні державного стандарту на всіх профілях. Профільні загальноосвітні предмети - це той цикл предметів, який реалізуватиме цілі, завдання і зміст кожного конкретного профілю. Профільно вивчатимуться українська мова та українська література (10-В, 11-Б класи); математика (10-Б, 11-А класи) та Інтелект України – фізика (10-А класи). Враховуючи кадрове, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення, запити учнів 10 класу, як вибірково-обов'язкові предмети здобувачі освіти вивчатимуть інформатику та технології.

Навчальні плани 5-А, 6-А, 7-А, 8-А, 9-А класи «Інтелект України» за Типовим навчальним планом для загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (додаток № 3, 5 до наказу МОіН України № 140 від 03.02.2021р.; № 683 від 01.08.2022р.).

При визначенні варіативної складової навчальних планів враховано особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу.

Варіативна складова навчальних планів школи використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової;
- запровадження факультативів, предметів та курсів за вибором що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування;
- індивідуальні заняття та консультації (включаючи роботу з обдарованими учнями);
- забезпечення поділу окремих класів на групи при вивченні трудового навчання (технологій).

Навчальними планами закладу визначається загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів складає 3675 годин/навчальний рік: для учнів 5-9-х класів - 5845 годин/навчальний рік, для учнів 10-11-х класів – 2660 годин/навчальний рік. Зокрема: для 1-х класів 980 годин/навчальний рік (в тому числі 175 годин корекційно-розвиткової роботи у 1-Г класі з інклюзивним навчанням), для 2-х класів 1225 годин/навчальний рік (в тому числі 350 годин корекційно-розвиткової роботи у 2-Г класі з інклюзивним навчанням), для 3-х класів 1260 годин/навчальний рік (в тому числі 380 годин корекційно-розвиткової роботи у 3-Г класі), для 4-х класів 910 годин/навчальний рік, для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік, для учнів

10-х класів (здобувачі профільної освіти) – 1330 годин/навчальний рік, для учнів 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах відповідного рівня Рівненського ліцею № 22.

Відповідно до робочого навчального плану педагогічні працівники навчального закладу самостійно добирають програми, підручники, навчальні посібники, що мають гриф Міністерства освіти і науки України, а також науково-методичну літературу, дидактичні матеріали, форми, методи, засоби навчальної роботи, що мають забезпечувати виконання статутних завдань та здобуття освіти на рівні державних стандартів.

Розділ 5. Особливості організації освітнього процесу

Ліцей працює за п'ятиденним робочим тижнем, вихідні дні – субота і неділя.

Відповідно до Закону України „Про освіту” тривалість уроку в 2-4 класах встановлюється 40 хвилин, в 1 класах - 35 хвилин, в 5-11 – 45 хвилин. Тривалість перерв, під час яких не відбувається харчування школярів – 10 хв., під час яких учні харчуються – 20 хв.

Для учнів початкової школи за бажанням їхніх батьків або осіб, які їх замінюють, працює три групи подовженого дня.

Відповідно Закону України „Про освіту” кожен навчальний рік розпочинається 1 вересня святом - День знань.

Структура навчального року (тривалість навчальних занять, поділ на семестри та режим роботи) встановлюються навчальним закладом у межах часу, передбаченого навчальним планом, за погодженням з управлінням освіти Рівненського міськвиконкому. Тривалість канікул протягом навчального року не повинна становити менш як 30 календарних днів.

Крім різних форм обов'язкових навчальних занять, у закладі проводяться індивідуальні, групові, факультативні та інші позакласні заняття та заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдаровань.

Згідно статті 12 р. II Закону України „Про освіту” навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної та старшої школи, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання для випускників школи III ступеня.

Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється без конкурсу відповідно до території обслуговування, яка закріплена виконавчим комітетом Рівненської міської ради та у відповідності з Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 року № 367.

Розділ 6. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

На рівні ліцею розроблена система показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє відстежувати наскільки ефективно реалізується освітня програма.

При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя), атестація – не менше 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність та дотримання документів, визначених нормативно- правовими актами з питань освіти);
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – не менше 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, зовнішнє незалежне оцінювання – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року;
- продовження навчання (аналіз вступу у ВНЗ України та за її межами - 1 раз на рік).

Розділ 7. Процеси розвитку, виховання і соціалізації в школі

Виховання учнів у закладі здійснюється під час проведення уроків, у процесі позаурочної та позашкільної роботи. Цілі виховного процесу в визначаються на основі принципів, закладених у Конституції та законах України, інших нормативно-правових актах.

Весь освітній процес у школі зорієнтований на учня, розвиток його талантів, виховання на цінностях, цінностях загальнолюдських, цінностях поваги до іншої людини, цінностях любові до власної країни. Це пронизує весь зміст освіти і весь процес навчання. Виховання позитивних рис характеру та чеснот здійснюється через наскрізний досвід та зміст освіти.

Роль окремих виховних моментів під час навчання за наскрізними темами різна і залежить від їх мети і змісту та від того, наскільки тісно той чи інший захід пов'язаний із конкретною наскрізною темою, життєвим досвідом учнів та їх інтересами. Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального та виховного середовища, а зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного розвитку учня.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
та безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>В рамках розвитку соціальної і громадянської компетентності діє учнівське врядування, яке намагається втілити принципи і механізми функціонування суспільства в межах школи. У подальшому учнівський та учительський колективи намагатимуться діяти так, щоб активна участь у житті школи викликала в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — був націлений на формування порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності.</p>

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Психологічна служба школи разом із класними керівниками спланувала і розробила ряд заходів спрямованих на вирішення проблем пов'язаних з саморегуляцією поведінки у діяльності та спілкуванні, використання вільного часу з урахуванням можливостей і потреб, формування та реалізації валеологічної культури у внутрішкільному житті. Заплановані інтерактивні акції, психологічні практикуми, тренінгові заняття зроблять приємним пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач та зможуть викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання та виховної діяльності, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

Розділ 8. Система внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності; якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей). Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти школи є:
- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в школі;
- постійний моніторинг змісту освіти (спостереження за реалізацією освітнього процесу, контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми); моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу школи;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища школи;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні.
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Розділ 9. Освітня програма школи I ступеня

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Типову освітню програму для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової загальної освіти. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;

- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Вільне володіння державною мовою	Передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях.
2	Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	Передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування.
3	Математична компетентність	Передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини.

4	Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій	Передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження.
5	Інноваційність	Передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади.
6	Екологічна компетентність	Передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, отримання правил природоохоронної поведінки, ощадного.
		використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства.
7	Інформаційно-комунікаційна компетентність	Передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях.
8	Навчання впродовж життя	Передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі.
9	Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та	Передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до

	здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей	власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя.
10	Культурна компетентність	Передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості.
11	Підприємливість та фінансова грамотність	Передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **наскрізні вміння**:

- читання з розумінням;
- уміння висловлювати власну думку усно і письмово;
- критичне та системне мислення;
- творчість та ініціативність;
- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- уміння конструктивно керувати емоціями;
- оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми;
- співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої*.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи,

забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формуальному оцінюванню, у 3-4 – формуальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу освіти та якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Таблиця № 1 до Освітньої програми Рівненського ліцею № 22
Навчальний план початкової школи
Рівненського ліцею № 22
на 2023-2024 навчальний рік (п'ятиденка)

№	Навчальні предмети	1-А	1-Б (інкл юз)	1-В (інкл юз)	1-Г	2-А	2-Б	2-В	2-Г (інкл юз)	3-А	3-Б	3-В (інкл юз)	3-Г	4-А	4-Б	4-В	4-Г (інкл юз)	Разом
Інваріантна складова																		
1	Українська мова	6	5	5	5	6	5	5	5	6	5	5	5	6	5	5	5	84
2	Англійська мова	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	44
3	Математика	3	3	3	3	4	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	57
4	Я досліджую світ		7	7	7		8	8	8		7	7	7		7	7	7	87
5	Я пізнаю світ	8				8				8				8				32
6	Музичне мистецтво		1	1	1		1	1	1		1	1	1		1	1	1	12
7	Образотворче мистецтво		1	1	1		1	1	1		1	1	1		1	1	1	12
8	Мистецтво	1				1				1				1				4
9	Інформатика									1	1	1	1	1	1	1	1	8
10	Фізична культура	2	3	3	3	2	3	3	3	2	3	3	3	2	3	3	3	44
	Разом	22	22	22	22	24	24	24	24	25	25	25	25	25	25	25	25	384
Варіативна складова																		
1	Англійська мова (вакансія)	1																1
2	Я пізнаю світ (вакансія)					1				1				1				3
3	Індивідуальні консультації та групові заняття (вакансія)		1	1	1		1	1	1		1	1	1		1	1	1	12
	Вакансія (Всього)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	16
	Гранично допустиме	20	20	20	20	22	22	22	22	23	23	23	23	23	23	23	23	352
	Разом	23	23	23	23	25	25	25	25	26	26	26	26	26	26	26	26	400
Корекційно — розвиткові заняття																		
1	Корекція розвитку		5	2					3			2					1	13
2	Лікувальна фізкультура			2								3						5
3	Корекція мовлення			2					2									4
4	Розвиток мовлення		4						2								2	8
	Разом	0	9	6	0	0	0	0	7	0	0	5	0	0	0	0	3	30
	Всього	23	23	23	23	25	25	25	25	26	26	26	26	26	26	26	26	430

Таблиця № 2 до Освітньої програми Рівненського ліцею № 22
Навчальний план початкової школи
1-Б класу з інклюзивним навчанням
на 2023-2024 навчальний рік (п'ятиденка)

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень		
		1-Б клас	Інклюзія (1. навчальні труднощі тяжкого ступеня прояву; 2. соціоадаптаційні/соціокультурні труднощі помірного ступеня прояву)	Разом
Українська мова		5		5
Іноземна (англійська) мова		2		2
Математика		3		3
Я досліджую світ		7		7
Музичне мистецтво		1		1
Образотворче мистецтво		1		1
Фізична культура		3		3
Разом (з фізкультурою)		22		22
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку		5	5
	Розвиток мовлення		4	4
<i>Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</i>		1		1
Індивідуальні консультації, групові заняття		1		1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		20		20
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		23	9	32

Таблиця № 3 до Освітньої програми Рівненського ліцею № 22
Навчальний план початкової школи
1-В класу з інклюзивним навчанням
на 2023-2024 навчальний рік (п'ятиденка)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень			
	1-В клас	Інклюзія (фізичні труднощі важкого ступеня прояву)	Разом	
Українська мова	5		5	
Іноземна (англійська) мова	2		2	
Математика	3		3	
Я досліджую світ	7		7	
Музичне мистецтво	1		1	
Образотворче мистецтво	1		1	
Фізична культура	3		3	
Разом (з фізкультурою)	22		22	
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку		2	2
	Розвиток мовлення		2	2
	Лікувальна фізкультура		2	2
<i>Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</i>	1		1	
Індивідуальні консультації, групові заняття	1		1	
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)	20		20	
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових	23	6	29	

Таблиця № 4 до Освітньої програми Рівненського ліцею № 22
Навчальний план початкової школи
2-Г класу з інклюзивним навчанням
на 2023-2024 навчальний рік (п'ятиденка)

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень		
		2-Г клас	Інклюзія (функціональні труднощі помірного ступеня прояву)	Разом
Українська мова		5		5
Іноземна (англійська) мова		3		3
Математика		3		3
Я досліджую світ		8		8
Музичне мистецтво		1		1
Образотворче мистецтво		1		1
Фізична культура		3		3
Разом (з фізкультурою)		24		24
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку		3	3
	Корекція мовлення		2	2
	Розвиток мовлення		2	2
Разом			7	7
<i>Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</i>		1		1
Індивідуальні консультації, групові заняття		1		1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		22		22
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		25	7	32

Таблиця № 5 до Освітньої програми Рівненського ліцею № 22
Навчальний план початкової школи
3-В класу з інклюзивним навчанням
на 2023-2024 навчальний рік (п'ятиденка)

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень		
		3-В клас	Інклюзія (ОРА)	Разом
Українська мова		5		5
Іноземна (англійська) мова		3		3
Математика		4		4
Я досліджую світ		7		7
Музичне мистецтво		1		1
Образотворче мистецтво		1		1
Інформатика		1		1
Фізична культура		3		3
<i>Разом (з фізкультурою)</i>		<i>25</i>		<i>25</i>
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку		2	2
	Лікувальна фізкультура		3	3
<i>Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</i>		<i>1</i>		<i>1</i>
Індивідуальні консультації, групові заняття		1		1
<i>Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)</i>		<i>23</i>		<i>23</i>
<i>Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових</i>		<i>26</i>	<i>5</i>	<i>31</i>

Таблиця № 6 до Освітньої програми Рівненського ліцею № 22
Навчальний план початкової школи
4-Г класу з інклюзивним навчанням
на 2023-2024 навчальний рік (п'ятиденка)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень		
	4-Г клас	Інклюзія (функціональні труднощі помірного ступеня прояву)	Разом
Українська мова	5		5
Іноземна (англійська) мова	3		3
Математика	4		4
Я досліджую світ	7		7
Музичне мистецтво	1		1
Образотворче мистецтво	1		1
Інформатика	1		1
Фізична культура	3		3
Разом (з фізкультурою)	25		25
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку	1	1
	Розвиток мовлення	2	2
<i>Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</i>	1		1
Індивідуальні консультації, групові заняття	1		1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)	23		23
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових	26	3	29

Освітні галузі навчального плану для 1-4-х класів реалізуються через інтегровані курси і навчальні предмети.

Освітню програму для 1-х класів укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна, у тому числі українська мова та література;
- Іншомовна освіта (ІНО);
- Математична (МАО);
- Природнича (ПРО);
- Технологічна (ТЕО);
- Інформатична (ІФО);

- Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО);
- Громадянська та історична (ГІО);
- Мистецька (МІО);
- Фізкультурна (ФІО).

Освітню програму для 2-4-х класів укладено за такими освітніми галузями:

- «Мови і літератури» з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети «Українська мова», «Літературне читання», «Англійська мова»;

- «Математика» і «Природознавство» реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно математика і природознавство;

- «Суспільствознавство» реалізується предметом «Я у світі»;

- «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура»;

- «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання» та «Інформатика»;

- «Мистецтво» реалізується окремими предметами - «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво» у 2-Б,В,Г; 3-Б,В,Г,Д; 4-Б,В,Г класах. У решти класах 2-А, 3-А, 4-А освітня галузь «Мистецтво» реалізується через однойменний предмет «Мистецтво».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами), а саме: українська та англійська мови:

Клас	Кількість учнів	Прізвище вчителя	Кількість учнів І група	Години	Прізвище вчителя	Кількість учнів II група
1-А	29	Туз Т.В.	15	3	Туз Т.В.	14
1-В	31	Грабар О.І.	15	7	Качановська Л.О.	14
1-Г	30	Кушнір О.В.	15	7	Руднік Н.Т	15
2-Б	33	Камінська А.М.	15	7	Бондарчук О.С.	14
2-В	30	Олінчук О.А.	14	7	Котюк В.Б.	14
2-Г	29	Чугай В.Ф	14	7	Котюк В.Б.	14
3-Б	33	Александрук Т.І.	15	3	Бондарчук О.С.	15
3-В	30	Гуменюк Н.П.	15	7	Романчук З.Й.	15
3-Г	31	Паладійчук О.В.	15	7	Качановська Л.О.	14
4-Б	33	Рачинська Н.І.	17	7	Карпюк Н.Ф.	16
4-В	33	Свідерська О.С.	16	7	Карпюк Н.Ф.	16
4-Г	32	Таранюк М.С.	15	7	Гурамулте М.О.	15

Клас	Кількість учнів	Прізвище вчителя	Кількість учнів I група	Години	Прізвище вчителя	Кількість учнів II група	Години
1-А	29	Ніколайчук Н.В.	15	2,5	Ткачук Ю.А.	14	2,5
1-В	29	Ніколайчук Н.В.	15	2	Степанов Н.А.	14	2
1-Г	30	Степанов Н.А.	15	2	Ткачук Ю.А.	15	2
2-Б	29	Ніколайчук Н.В.	15	3	Степанов Н.А.	14	3
2-В	28	Концимал Г.І.	14	3	Муха О.О.	16	3
2-Г	28	Концимал Г.І.	14	3	Муха О.О.	14	3
3-Б	30	Ніколайчук Н.В.	15	3	Степанов Н.А.	15	3
3-В	29	Степанов Н.А.	15	3	Ткачук Ю.А.	14	3
3-Г	29	Ніколайчук Н.В.	15	3	Степанов Н.А.	14	3
4-Б	33	Концимал Г.І.	17	3	Ніколайчук Н.В.	16	3
4-В	32	Концимал Г.І.	16	3	Ніколайчук Н.В.	16	3
4-Г	31	Концимал Г.І.	16	3	Ніколайчук Н.В.	15	3

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Учні перших класів навчатимуться за Типовою освітньою програмою початкової освіти: цикл I (1-2 класи) розробленою під керівництвом Р.Б. Шияна.

Учні 1-А, 2-А, 3-А, 4-А класів (класи науково-педагогічного проекту «Інтелект України») навчаються за Освітньою програмою початкової школи науково-педагогічного проекту «Інтелект України»: цикл I (1-2 класи), цикл II (3-4 класи)

Решта учнів 2-4-х класів навчатимуться у 2021-2022 навчальному році за програмами наведеними нижче.

**Таблиця № 7 до Освітньої програми Рівненського ліцею № 22
Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня (2-4-і класи)
(затвержені наказом МОН від 29.05.2015 № 584)**

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
2.	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класів
3.	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класи
4.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи

5.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
6.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
7.	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
8.	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
9.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
10.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
11.	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3–4 класи
12.	Іноземні мови. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організовує в межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Розділ 10. Освітня програма школи II ступеня

Базова середня освіта – це другий рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає другому рівню Національної рамки кваліфікацій, забезпечує базову загальну середню освіту, що разом із початковою є фундаментом загальноосвітньої підготовки, формує в учнів готовність до вибору і реалізації шляхів подальшого здобуття освіти.

Базова середня освіта передбачає поділ на два цикли – 5–6 класи (адаптаційний), з них 5-А, 6-А класи за проектом “Інтелект України”, 7–9 класи (базове предметне навчання) з них 8-А, 9-А класи (поглиблене вивчення математики), 8-Б, 9-Б (поглиблене вивчення української мови та літератури), що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. На цьому рівні буде закладено базу свідомого самовизначення учня як особистості, члена сім'ї, нації і суспільства, здатність терпимо і з розумінням ставитися до різноманіття світу

і людей. Перший цикл буде пробуджувати і підтримувати інтерес до сфер знань і діяльності, передбачених навчальною програмою. Другий цикл базової середньої освіти сприятиме формуванню учнів як відповідальних членів суспільства, здатних самостійно долати проблеми повсякденного життя, вибирати шлях подальшого навчання відповідно до своїх інтересів і здібностей. Навчання буде здебільшого предметним. Частина часу буде відведена на предмети за вибором. Після завершення базової середньої освіти учень буде усвідомлювати, які ціннісні орієнтири лежать в основі його вчинків, спиратися на сильні риси свого характеру, відчувати відповідальність за результати своєї діяльності.

Метою базової середньої освіти є створення умов для досягнення випускниками базової школи очікуваних результатів: знань, умінь, навичок, компетенцій і компетентностей, визначених особистісними, сімейними, громадськими, державними потребами і можливостями учня середнього шкільного віку, індивідуальними особливостями його розвитку і стану здоров'я, продовження навчання в профільній школі.

Завдання:

1. Засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм на основі вимог Державних стандартів.
2. Якісне засвоєння іноземної мови – англійської (в окремих класах – польської).
3. Підвищення мотивації навчання школярів через активізацію пізнавальної діяльності, розвиток загальних і індивідуальних здібностей.
4. Розвиток в учнів здатності до дослідницької діяльності, самостійного досягнення мети на основі застосування проектної діяльності в рамках предметів навчального плану.
5. Формування духовно-розвиненої, творчо обдарованої особистості учня на основі сучасних технологій виховання, інтеграції зусиль школи, сім'ї та громадськості.
6. Збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я та безпеки учнів, забезпечення їх емоційного благополуччя через систему роботи по пропаганді здорового способу життя, профілактики шкідливих звичок, створення комфортного та безпечного освітнього середовища.

Освітня програма школи II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №405.

Програма окреслює підходи до планування й організації школою єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, коротко вказує відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Освітня

програма базової середньої освіти є продовженням освітньої програми початкової середньої освіти.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Ключові компетентності	Компоненти
Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>

Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
Основні компетентності у природничих науках	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>

Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>

Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях. Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і

змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

– предмети та курси за вибором, факультативні курси (зокрема, «Основи християнської етики» - 5-7-і класи, 8-А клас – з «Алгебри» та з «Геометрії»; 8-Б клас – з «Української мови та літератури»; 9-А клас – з «Алгебри»; 9-Б клас – з «Української мови»;

– роботу в проектах;

– позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Базова загальну середню освіту здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- мови і літератури, суспільствознавство, мистецтво, математика, природознавство,
- технології, здоров'я і фізична культура.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроків та форми їх проведення (екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди»,

урок-дискусійна група, інтегровані уроки, проблемні уроки, відео-уроки тощо).

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальних планах школи II ступеня, що складені на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», в рамках навчальних планів.

Навчальний план Рівненського ліцею № 22

Таблиця № 8 до Освітньої програми Рівненського ліцею № 22 на 2023-2024 навчальний рік (п'ятиденка) – основна школа

Навч. предмети/ класи	Інт ел Укр Р.				Інте л Укр.				Інтел Укр.				Інте л Укр.				Інт ел Укр Р.	матем.	філол.			
	5А	5Б	5В	5Г	6А	6Б	6В	6Г	6Д	7А	7Б	7В	7Г	8А	8Б	8В						
І н в а р і а н т н а с к л а д о в а																						
Українська мова	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	2,5	2,5	2,5	3	2	2	2	3	2	2	2	64,5
Українська література	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1,5	2	2	2	1,5	2	2	2	1,5	2	2	2	40,5
Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	37,5
Іноземна(англ.) мова	5	3,5	3,5	3,5	5	3,5	3,5	3,5	3,5	5	3	3	3	5	3	3	3	5	2	2	3	72,5
Математика	6	5	5	5	6	5	5	5	5													47,0
Інформатика	1	1,5	1,5	1,5	1	1,5	1,5	1,5	1,5	1	1	1	1	2	2	2	2	1,5	2	2	2	32,0
Алгебра										3,5	2	2	2	3,5	2	2	2	3,5	2	2	2	28,5
Геометрія										2,5	2	2	2	2,5	2	2	2	2,5	2	2	2	25,5
Навчасмося разом	1				1					1				1				1				5,0
Історія України											1	1	1		1,5	1,5	1,5		1,5	1,5	1,5	12,0
Всесвітня історія											1	1	1		1	1	1		1	1	1	9,0
Історія: Україна і світ										2				2,5				2,5				7,0
І.К. "Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти"	1,5				2,5																	4,0
І.К. "Досліджуємо історію і суспільство"		1	1	1																		3,0
І.К. "Всесвітня історія. Історія України"						2	2	2	2													8,0
Основи правознавства																		1	1	1	1	4,0
Географія					2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1,5	1,5	1,5	1,5	32,0
Природознавство "Моя планета Земля"	2				2																	4,0
Природознавство "Твої фізичні відкриття"	1				1																	2,0
Біологія										2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	24,0
Фізика										2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	28,0
Хімія										2	1,5	1,5	1,5	2	2	2	2	2	2	2	2	22,5
Музичне мистецтво		1	1	1		1	1	1	1		1	1	1									10,0
Мистецтво	1				1					1				1	1	1	1	0,5	1	1	1	10,5
Образотворче мистецтво		1	1	1		1	1	1	1		1	1	1									10,0
Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	63,0
Технології	1	2	2	2	1	2	2	2	2	1				0,5				0,5				18,0
Трудове навчання											1	1	1		1	1	1		1	1	1	9,0
Основи здоров'я											1	1	1		1	1	1		1	1	1	9,0
І.К. "Здоров'я, безпека та добробут"		1	1	1		1	1	1	1													7,0
Етика		0,5	0,5	0,5		0,5	0,5	0,5	0,5													3,5
І.К. "Пізнаємо природу"		2	2	2		2	2	2	2													14,0
Разом (з фізкультурою)	30	29	29	29	33	32	32	32	32	34,5	31	31	31	35,5	31,5	31,5	31,5	36	32	32	33	666,5

Навч. предмети/ класи	Інте л Укр.				Інте л Укр.				Інт ел Ук р.	Інтел Укр.				матем	філол	Інт ел Ук р.	мат ем	філол				
	5А	5Б	5В	5Г	6А	6Б	6В	6Г		6Д	7А	7Б	7В									7Г
Варіативна складова	1	2	2	2	1	2	2	2	2	0,5	2,5	2,5	2,5	0,5	5,5	5,5	3	0	4	4	3	49,5
Години на вивчення окремих предметів та курсів за вибором										0,5	1	1	1	0,5	3,5	3,5	0		3	3	0	17,0
Алгебра											1	1	1		2,5				2			7,5
Геометрія															1				1			2,0
Українська мова																2,5				2		4,5
Українська література										0,5				0,5		1				1		3,0
Факультативи, індивідуальні заняття:	1	2	2	2	1	2	2	2	2	0	1,5	1,5	1,5	0	2	2	3	0	1	1	3	32,5
Гранично допустиме	28	28	28	28	31	31	31	31	31	32	32	32	32	33	33	33	33	33	33	33	33	659,0
Всього:	31	31	31	31	34	34	34	34	34	35	33,5	33,5	33,5	36	36	36	34,5	36	36	36	36	716,0

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами), а саме:

- при вивченні української та англійської мов у 5-9-х класах, трудового навчання у 5-9-х класах- за наявності більше 27-ми учнів у класі;

Клас	Кількість учнів	Прізвище вчителя	Кількість учнів I група	Години	Прізвище вчителя	Кількість учнів II група
5-А	31	Линник В.Ю.	15	4	Линник В.Ю.	16
5-Г	29	Мельничук Т.Л.	15	4	Росовська О.М.	14
6-А	32	Кулик О.С.	16	4	Кулик О.С.	16
6-Б	30	Кулик О.С.	15	4	Цимбал О.Я.	15
6-Д	30	Афоніна Н.Ю.	15	4	Герасімчук Н.Д.	15
7-А	31	Овчарук М.В.	15	3	Овчарук М.В.	16
7-В	31	Овчарук М.В.	15	2,5	Овчарук М.В.	16
8-Б	31	Кулик О.С.	15	2	Ярошик О.Ю.	16
8-В	31	Кулик О.С.	15	4,5	Ярошик О.Ю.	16
8-Г	34	Ярошик О.Ю.	17	2	Ярошик О.Ю.	17
9-Б	34	Линник В.Ю.	17	2	Линник В.Ю.	17
9-В	29	Мельничук Т.Л.	15	4	Росовська О.М.	14
9-Г	29	Мельничук Т.Л.	15	4	Росовська О.М.	14
10-Б	30	Афоніна Н.Ю.	15	2	Ярошик О.Ю.	15
10-В	29	Тарасюк Л.В.	15	4	Тарасюк Л.В.	14
11-А	29	Мельничук Т.Л.	15	2	Мельничук Т.Л.	14

Клас	Кількість учнів	Прізвище вчителя	Кількість учнів I група	Години	Прізвище вчителя	Кількість учнів II група
5-А	31	Бровчук К.В.	15	5	Бровчук К.В.	16
5-Г	29	Степанов Н.А.	15	3,5	Степанов Н.А.	14
6-А	32	Муха О.О.	16	3,5	Муха О.О.	16
6-Б	30	Рибічук І.М.	15	3,5	Грицюк Н.П.	15
6-Д	30	Римар О.І.	15	3,5	Рибічук І.М.	15
7-А	31	Римар О.І.	15	5	Бровчук К.В.	16
7-В	31	Римар О.І.	15	3	Грицюк Н.П.	16
8-Б	31	Римар О.І.	15	2	Римар О.І.	16
8-В	31	Римар О.І.	15	2	Грицюк Н.П.	16
8-Г	34	Римар О.І.	17	3	Грицюк Н.П.	17
9-Б	34	Рибічук І.М.	17	2	Ткачук Ю.А.	17
9-В	29	Рибічук І.М.	15	4	Римар О.І.	14
9-Г	29	Рибічук І.М.	15	3	Римар О.І.	14
10-Б	30	Грицюк Н.П.	15	2	Бровчук К.В.	15
10-В	29	Грицюк Н.П.	15	2	Бровчук К.В.	14
11-А	29	Рибічук І.М.	15	2	Ткачук Ю.А.	14

Клас	Кількість учнів	Прізвище вчителя	Кількість учнів I група	Години	Прізвище вчителя	Кількість учнів II група
5-А	31	Іванишин Т.О.	13	1	Балабат О.М.	18
5-Г	29	Богонюк О.М.	19	2	Чеберяк С.Л.	10
6-А	32	Іванишин Т.О.	14	1	Балабат О.М.	18
6-Б	30	Іванишин Т.О.	14	2	Чеберяк С.Л.	16
6-Д	30	Богонюк О.М.	17	2	Чеберяк С.Л.	13
7-А	31	Іванишин Т.О.	11	1	Балабат О.М.	20
7-В	31	Богонюк О.М.	18	1	Чеберяк С.Л.	13
8-Б	31	Іванишин Т.О.	21	1	Балабат О.М.	10
8-В	31	Богонюк О.М.	16	1	Балабат О.М.	15
8-Г	34	Богонюк О.М.	16	1	Балабат О.М.	18
9-Б	34	Іванишин Т.О.	19	1	Балабат О.М.	14
9-В	29	Богонюк О.М.	12	1	Балабат О.М.	17
9-Г	29	Іванишин Т.О.	17	1	Балабат О.М.	12
10-Б	30	Іванишин Т.О.	12	1	Балабат О.М.	18
10-В	29	Богонюк О.М.	10	1	Балабат О.М.	19
11-А	29	Богонюк О.М.	15	2	Чеберяк С.Л.	14

- при вивченні інформатики у 5-9-х класах – за наявності більше 16-ти учнів у класі.

Клас	Кількість учнів	Прізвище вчителя	Кількість учнів I група	Години	Прізвище вчителя	Кількість учнів II група
5-А	31	Невірковець О.В.	16	1	Севастьянов В.В.	15
5-Б	24	Шалай Л.Д.	12	1,5	Шалай Л.Д.	12
5-В	29	Шалай Л.Д.	14	1,5	Шалай Л.Д.	15
5-Г	29	Шалай Л.Д.	14	1,5	Шалай Л.Д.	15
6-А	32	Невірковець О.В.	16	1	Севастьянов В.В.	16
6-Б	30	Шалай Л.Д.	15	1,5	Шалай Л.Д.	15
6-В	22	Шалай Л.Д.	11	1,5	Шалай Л.Д.	11
6-Г	22	Шалай Л.Д.	11	1,5	Шалай Л.Д.	11
6-Д	30	Шалай Л.Д.	14	1	Шалай Л.Д.	15
7-А	31	Невірковець О.В.	15	1	Севастьянов В.В.	16
7-Б	21	Невірковець О.В.	11	1	Севастьянов В.В.	10
7-В	31	Невірковець О.В.	15	1	Севастьянов В.В.	16
7-Г	32	Невірковець О.В.	16	1	Севастьянов В.В.	16
8-А	29	Невірковець О.В.	14	2	Севастьянов В.В.	15
8-Б	31	Невірковець О.В.	16	2	Севастьянов В.В.	15
8-В	31	Невірковець О.В.	15	2	Севастьянов В.В.	15
8-Г	34	Невірковець О.В.	17	2	Севастьянов В.В.	17
9-А	28	Невірковець О.В.	14	1,5	Севастьянов В.В.	14
9-Б	34	Невірковець О.В.	17	2	Севастьянов В.В.	17
9-В	29	Невірковець О.В.	15	2	Севастьянов В.В.	14
9-Г	29	Невірковець О.В.	15	2	Севастьянов В.В.	14
10-А	20	Невірковець О.В.	10	1	Севастьянов В.В.	10
10-Б	30	Невірковець О.В.	15	1	Севастьянов В.В.	15
10-В	29	Невірковець О.В.	15	2	Севастьянов В.В.	14
11-А	29	Невірковець О.В.	15	1	Севастьянов В.В.	14
11-Б	25	Невірковець О.В.	12	1	Севастьянов В.В.	13

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених МОІН України.

Таблиця № 9 до Освітньої програми Рівненського ліцею № 22
Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня
(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)

№ п/п	Назва навчальної програми
1	Українська мова
2	Українська література
3	Біологія
4	Всесвітня історія
5	Географія
6	Зарубіжна література
7	Інформатика
8	Історія України
9	Математика
10	Мистецтво
11	Основи здоров'я
12	Природознавство
13	Трудове навчання
14	Фізика
15	Фізична культура
16	Хімія
17	Англійська мова

Розділ 11. Освітня програма школи III ступеня (профільна середня освіта)

Профільна середня освіта – це третій рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає третьому рівню Національної рамки кваліфікацій, і є останнім етапом одержання повної загальної середньої освіти, на якому в свідомості учнів формується цілісна картина світу, випускники старшої школи володіють способами пізнавальної та комунікативної діяльності, умінням одержувати інформацію з різних джерел і самостійно опрацьовувати її, застосовувати набуті знання в повсякденному житті та готові до свідомого вибору та самореалізації.

Метою повної загальної середньої освіти є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності.

Профільне навчання є одним із ключових напрямів модернізації та удосконалення системи освіти нашої держави й передбачає реальне й планомірне оновлення школи III ступеня і має найбільшою мірою враховувати інтереси, нахили і здібності, можливості кожного учня, у тому числі з особливими освітніми потребами, у контексті соціального та професійного самовизначення і відповідності вимогам сучасного ринку праці. При цьому реалізується принцип особистісно орієнтованого навчання, створюються найоптимальніші умови для професійного самовизначення та подальшої самореалізації випускників, продовження освіти та початку професійної діяльності.

Мета профільного навчання – забезпечення умов для якісної освіти старшокласників у відповідності з їхніми індивідуальними нахилами, можливостями, здібностями і потребами, забезпечення професійної орієнтації учнів на майбутню діяльність, яка користується попитом на ринку праці, встановлення наступності між загальною середньою і професійною освітою, забезпечення можливостей постійного духовного самовдосконалення особистості, формування інтелектуального та культурного потенціалу як найвищої цінності нації.

Профільна школа є інституційною формою реалізації цієї мети.

Основні завдання профільного навчання

– створення умов для врахування й розвитку навчально-пізнавальних і професійних інтересів, нахилів, здібностей і потреб учнів старшої школи в процесі їхньої загальноосвітньої підготовки;

– забезпечення наступності між загальною середньою та професійною освітою, можливості отримати професію;

– сприяння професійній орієнтації і самовизначенню старшокласників, соціалізації учнів незалежно від місця проживання, стану здоров'я тощо;

– здійснення психолого-педагогічної діагностики щодо визначення готовності до прийняття самостійних рішень, пов'язаних з професійним становленням;

– сприяння у розвитку творчої самостійності, формуванні системи уявлень, ціннісних орієнтацій, дослідницьких умінь і навичок, які забезпечать випускнику школи можливість успішно самореалізуватися;

– продовження всебічного розвитку учня як цілісної особистості, його здібностей і обдарувань, його духовності й культури, формування громадянина України, здатного до свідомого суспільного вибору.

Освітня програма школи III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року №24 (11 класи) та від 23 листопада 2011 року № 1392 (10-11 класи) «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» на основі Типових освітніх програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №408 та 406.

Освітня програма школи окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

До очікуваних результатів засвоєння основної освітньої програми належать:

- загальні навчальні вміння, навички і способи діяльності;
- пізнавальна діяльність;
- інформаційно-комунікативна діяльність;
- рефлексивна діяльність.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- принцип інтегрування навчальних предметів всередині і поза освітніх областей;
- принцип диференційованого підходу до навчання;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей;
- принцип взаємозв'язку навчальної та позанавчальної діяльності.

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Ключові компетентності	Компоненти
Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково</p>

	таких, що моделюють реальні життєві ситуації
Основні компетентності у природничих	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>

Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні

лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети та курси за вибором, факультативні курси;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його

на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної (повної)середньої освіти.

Профільна (повна) середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- мови і літератури, суспільствознавство, мистецтво, математика, природознавство;

- технології, здоров'я і фізична культура.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроків та форми їх проведення (екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, інтегровані уроки, проблемні уроки, відео-уроки тощо).

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних

вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальних планах школи III ступеня, що складені на основі Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №406 та №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня».

Навчальний план 10-х класів (10-В клас: профіль – українська мова та українська література, 10-Б клас: профіль – математика) розроблений відповідно до Навчального плану для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти, враховуючи орієнтовну кількість навчальних годин для профільних предметів (Таблиці 1 і 2) до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408).

Навчальний план 10-А класу – Інтелект України: профіль – фізика розроблений відповідно до Навчального плану закладів загальної середньої освіти, враховуючи орієнтовну кількість навчальних годин для профільних предметів (Таблиці 7 і 8) до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2022 № 683).

Навчальний план 11-х класів (11-Б клас: профіль – українська мова та українська література, 11-А клас: профіль – математика) розроблений відповідно до Навчального плану закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання - таблиці 5 і 9 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 406).

Таблиця № 10 до Освітньої програми Рівненського ліцею № 22
Навчальний план
Рівненського ліцею № 22 для 10-11 класів
на 2023-2024 навчальний рік

	Інтелект України Фізика	профільні		профільні		Всього:
		матем	філол.	матем.	філол.	
Навчальні (базові) та вибірково-обов'язкові предмети/класи	10А	10Б	10В	11А	11Б	
І н в а р і а н т н а с к л а д о в а						
Українська мова	2	2	2+2	2	2+2	14,0
Українська література	2	2	2+2	2	2+2	14,0
Зарубіжна література	1	1	1	1	1+1	6,0
Іноземна (англійська) мова	5	2	2	2	2	13,0
І.к. Історія: Україна і світ	3	2,5+0,5	2,5+0,5	2,5+0,5	2,5+0,5	15,0
Громадянська освіта		2	2			4,0
Алгебра і початки аналізу	4	2+2	2	2+3	2	17,0
Геометрія	2	1+2	1	1+2	1	10,0
І.к. Біологія і екологія	2	2	2	2	2	10,0
Географія	1,5	1,5	1,5	1	1	6,5
І.к. Фізика і астрономія	3+1	3	3	4	4	18,0
Хімія	1,5	1,5	1,5	2	2	8,5
Фізична культура	2	3	3	3	3	14,0
Захист України	1+0,5	1,5	1,5	1,5	1,5	7,5
Інформатика	1+1	2	2	1	1	8,0
Технології	1	1	1	2	2	7,0
Разом (з фізкультурою)	34,5	24,5	23,5	23,5	21,5	127,5
Варіативна складова	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	17,5
Години на вивчення окремих предметів	2	1,5	1,5	1	1,5	7,5
Фізика	2					2
Українська література			0,5		0,5	1
Алгебра		1,5	-	1	-	2,5
Геометрія			1		1	2
Факультативи, індивідуальні заняття (вакансії):	1,5	2	2	2,5	2	10,0
Варіативна складова						
Гранично допустиме	33	33	33	33	33	165,0
Всього:	38	38	38	38	38	190

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах

Таблиця № 11 до Освітньої програми Рівненського ліцею № 22
Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня (10-11-ті класи)
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Рівень стандарту
2.	Українська мова	Профільний рівень
3.	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я. Я.)	Рівень стандарту
4.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
5.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
6.	Географія	Рівень стандарту
7.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
8.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
9.	Захист Вітчизни	Рівень стандарту
10.	Інформатика	Рівень стандарту
11.	Історія України	Рівень стандарту
12.	Історія: Україна і світ (інтегрований курс)	Рівень стандарту
13.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
14.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Профільний рівень
15.	Технології	Рівень стандарту
16.	Мистецтво	Рівень стандарту
17.	Українська література	Рівень стандарту
18.	Українська література	Профільний рівень
19.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтєва В. М.)	Рівень стандарту
20.	Фізична культура	Рівень стандарту
21.	Хімія	Рівень стандарту
22.	Англійська мова	Рівень стандарту